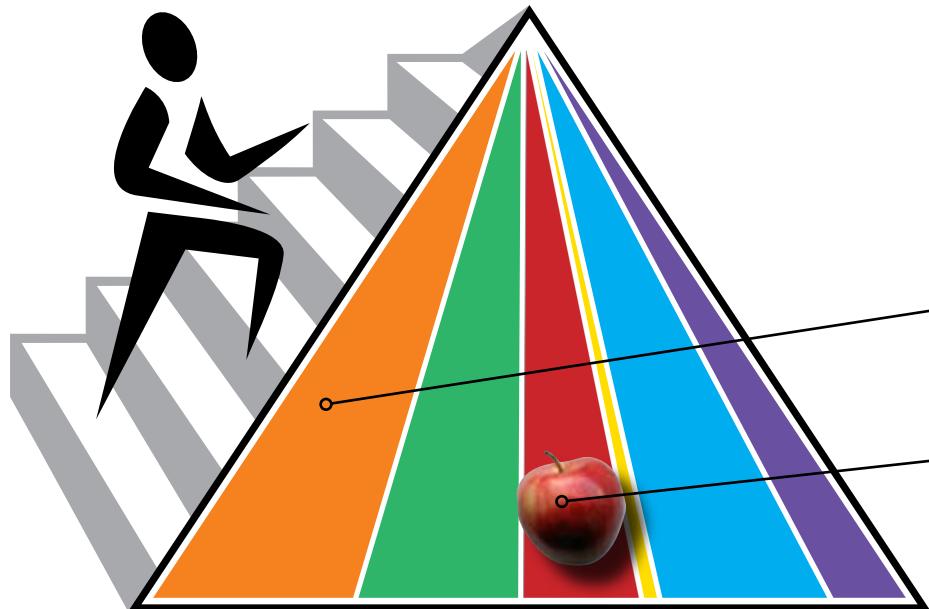

Ի՞նչ է «MyPyramid.gov» -ը

Անսի մի նոր բուրգ կա, որը կոչվում է «MyPyramid» (Իմ Բուրգը): Հետեւել «MyPyramid» ին, նշանակում է ուտել առողջարար սնունդ եւ ընդունած սնունդը հավասարակշռել մարզանքով: «MyPyramid»-ի բանալին այնպիսի սննդակարգ կազմելն է, որը համապատասխանում է Ձեզ՝ ելեկով տարիքից, սերից եւ ակտիվության մակարդակից: Դա կարող եք անել ինտերնետային <http://www.mypyramid.gov> կայքում՝ բացելով «MyPyramid.gov» էջը: Եթե համակարգիչ չունեք, կարող եք անվճար օգտվել Ձեր մերձակա գրադարանից:

MyPyramid.gov

Պահպանեք Ձեր հավասարակշռությունը

«MyPyramid»-ի բանալին կերածի եւ մարզանքի միջեւ հավասարակշռություն ստեղծելն է: Որքան ավելի շատ եք շարժում Ձեր մարմինը, այնքան ավելի կալորիաներ (սնունդ) կարող եք ընդունել՝ պահպանելով նույն քաշը:

Քաշ գցելու համար պետք է ավելի քիչ ուտել եւ՝ շատ շարժել: Փորձել շաքարի, ճարպի բարձր պարունակությամբ սնունդն ընդունել որպես առանձնահատուկ վայելք, ոչ թե ամենօրյա կերակուր:

Պատրաստի «արագ» սնունդ քիչ ընդունել: Եթե ստիպված եք դրսում ուտել, ապա խնամքով ընտրություն արեք:

Քիչ ուտել

Շատ շարժվել

Սննդային խմբեր եւ ճարպեր

«MyPyramid» -ը կազմված է սննդային 5 խմբերից եւ ճարպերից: Յուրաքանչյուր խումբը տարբեր գույնի է:

- ▲ Բացազգիներ
- ▲ Բանջարեղեն
- ▲ Մրգեղեն
- ▲ Ճարպեր
- ▲ Կաթնեղեն
- ▲ Միս եւ ընդեղեն

Որոշ սննդատեսակներ ընդունել ավելի շատ, մյուսները՝ ավելի քիչ:

Ամեն օր սնունդ ընդունել բոլոր 5 խմբերից եւ ճարպերից, սակայն հետեւել երկու հիմնական կանոննի:

1. Ավելի շատ ուտել սննդի «լայն» խմբերից եւ ավելի քիչ՝ «նեղ» խմբերից: Բացազգիները, բանջարեղենը, մրգեղը եւ կաթնեղենը ավելի լայն խումբ են, քան միսը, ընդեղենը եւ ճարպերը:
2. Ավելի շատ սնունդ ընդունել հիմքից եւ ավելի պակաս՝ գագաթից: Ճարպի կամ շաքարի ցածր պարունակությամբ սննդատեսակները հիմքում են: Ճարպի կամ շաքարի բարձր պարունակությամբ սննդատեսակները գագաթում են:

Օրինակ. խնձորը սննդային խմբի հիմքում է: Խնձորի կարկանդակը գագաթում է: Չեռոցում պարզ եղանակով կարմրեցրած կարտոֆիլը բանջարեղենի խմբի հիմքում է, իսկ թթվասերով եւ կարագով պատրաստածը՝ գագաթում, ինչպես եւ՝ կարտոֆիլ - ֆրին:

Ճարպեր եւ յուղեր

Դուք ամեն օր քիչ քանակությամբ ճարպ ընդունելու կարիք ունեք: Բայց Ձեզ համար որոշ ճարպեր նախընտրելի են մյուսներից:

Ճարպի ընդունման գերակշռող ակունքը դարձրեք ձուկը, ընկույզները, և բանջարեղենային յուղերը:

Սահմանափակեք պինդ ճարպերը ինչպիսին են կարագը, մածուցիկ մարգարինը, փափկացնող կարագը, և խոզաճարպը, ինչպես նաև սրանք պարունակող ունելիքները:

Մարզանք

Աստիճաններով
բարձրացող մարդը
ցույց է տալիս
մարմինն ամեն օր
շարժման մեջ պահելու
կարեւորությունը:

Քայլ առ քայլ

Ժամանակի ընթացքում
քայլ առ քայլ փոփոխություն
մտցնելը Ձեզ կհասցնի
ցանկալիին:

Ինչքա՞ն եմ մարզվելու:

Մարզանքը պարզապես մարմինը
շարժելն է:

Չափավոր մարզանքը ներառում է.
Արագ քայլը
Պարել
Շեծանիվ քշել:

Ակտիվ մարզանքը ներառում է.
Վազը
Լողալ
Բակի ծանր աշխատանք:

Չափահասներ. օրական 30 րոպե
Երեխաներ. օրական 60

Յնարավոր է ավելի շատ մարզանքի
կարիք զգաք:

Քաշ առնելը կանխելու համար = 60
րոպե

Քաշ գտելու համար = 60-ից 90 րոպե:

Որքա՞ն ուտեմ:

Ձեզնից է կախված, թե որքան
սննի կարիք ունեք: Ձեր տարիքը,
հասակը, սեռը եւ ակտիվությունը
իրենց դերն են խաղում: Ձեզ
համար ճիշտ սննդակարգ կազմելու
համար բացառությունները:

Որոշ սննդատեսակներ ընդունել ավելի շատ, մյուսները՝ ավելի քիչ:

Հացագիներ

Օրը 6 ունցիա

**Հացագիների կեսը լինի
թեփախառն**

Ամեն օր ուտել առնվազն
3 ունցիա (մոտ 3 կտոր)
թեփախառն այլորով հաց,
թեփուկներ, բրինձ կամ
մակարոն:

Սևանի պիտակի կամ
բարադրիչների ցանկում
ուղարկություն դարձնել
«չմախա» բառին:

Թեփախառն հացագիներն
ավելի շատ ըրևակ են
պարունակում եւ ավելի
օգտակար են Ձեզ համար, քան
«սպիտակ» հացերն ու բրինձը:

Բանջարեղեն

Օրը 2 ½ բաժակ

**Բանջարեղենի
զանազնություն մտցնել**

Ավելի շատ ուտել մուգ
կանչ բանջարեղեն, ինչպես,
օրինակ՝ բրյուելյան կաղամբ,
եւ նարնջապյան ինչպես
գազպա:

Ուտել ավելի շատ հատիկ լորի
եւ ոլոր:

Բանջարեղենը աղքատ
է ճարպով եւ ցածր՝
կալորիականությամբ:

Բանջարեղենը նապատում է
աղող քաշ պահանելուն
եւ կանխարգելուն
հիմնարդություններ, ինչպես,
օրինակ՝ բացցելը եւ սրտի
հիմնարդությունները:

Մրգեղեն

2 tasa kada araw

Ավելի շատ միրգ

Ուտել զանազան մրգեր

Նախանտրել թարմ,
սառեցված, պահածոյացված
կամ չորացրած:

Չափավորությունը
մրգահյութերի հարցում:

Միրգն ունի նույն
օգտակարությունն, ինչ որ
բանջարեղենը:

Կաթնեղեն

Օրը 3 բաժակ

**Ընդունիր կալցիումով
հարուստ սննդամթերը**

Փորձել օգաստագործել
ճարպի ցածր
պարունակությամբ (1%) կամ
ճարպագործ կաթ, պահիր,
մածուն եւ պաղպաղակ:

Եթե չեք ցանկանում կամ չեք
կարող կաթ խմել, փորձեք
լավագույն չպարունակող մթերը
կամ կալցիում պարունակող
այլ մթերը, օրինակ՝
բրյուելյան կաղամբ եւ նուշ:

Միս եւ ընդեղեն

Օրը՝ 5 ½ ունցիա

**Չափել դեպի
սպիտակուցները**

Նախանտրել ճարպի ցածր
պարունակությամբ կամ անյուղ
միս եւ թօնեղեն:

Թխած, խորոված կամ գրիլ,
բայց՝ ոչ տապակած:

Չափավանությունը մտցնել
ընդության մեջ, պահի
հաճախակի ուտել ծովունիք,
ընկերներ, ոյնունիքն, ընկուգեղեն
եւ սերմեր:

Օգտակար խորհուրդներ

Հացագիներ

1 ունցիան =

1 կտոր հացի
կամ՝
1 բաժակ չոր թեփուկների
կամ՝
½ բաժակ բրնձի կամ
մակարոնի

Միրգ եւ բանջարեղեն

1 բաժակը =

1 բաժակ հում կամ եփած
բանջարեղենի
կամ՝
Միջին չափսի մեկ մրգի

1 բաժակը սեղմկած բռունքքի չափ ունի

Կաթնեղեն

1 բաժակը =

8 ունցիա ծավալի բաժակ
կաթի
կամ՝
1 ½ ունցիա պանրի

**1 ունցիան երկու մատի չափն
ունի**

Միս եւ ընդեղեն

1 ունցիա միսը

1 թյի գդալ գետնանուշի կարագը
½ բաժակ հատիկ լորի
2-3 ունցիա միսը բաց ծերքի ափի
չափն ունի (առանց մատների)

**1 թյի գդալ գետնանուշի կարագը
պինդ-պոնդի գնդակի չափն ունի:**

Այս թեմայի վերաբերյալ մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարեք Ձեր բժշկին կամ Ձեր առողջապահական ծրագրի անդամների ծառայության բաժին:

Developed by L.A. Care Health Plan working with our contracted health plan partners. Together, we provide Medi-Cal managed care services in Los Angeles County. Copyright © 2006. L.A. Care Health Plan

Կատարեագործներ է L.A. Care Health Plan -ի կողմից համագործակցելով մեր պայմանագրային գործընկերների հետ: Միասն, մենք առաջընթաց ենք Medi-Cal -ի կողմից կառավարվող

խնամքի ծառայություններ և լու վեցելով բառնետիում: